

JAVÍTÓKULCS
VIII. OSZTÁLY – ZÁRÓVIZSGA

I. TÉTEL **(60 pont)**

A.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből. Helyesválasz: c **4 pont**
2. Rövidválaszmegfogalmazása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: *Ezt lehet úgy is érteni, hogy ilyenkor máriható az új bor, más jelentés szerint az ősi időjárás dönti el, hogy milyen lesz az idei bor.* **4 pont**
3. Konkrét információk visszakeresése a szövegből. Minden helyestársítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűt kell, hogy kerüljön. Többjelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyesválasz:

1.	b
2.	e
3.	c
4.	d
5.	a

5 pont

4. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentés egyetlen rovatba írható be. Mindkét rovat bavaló beírás esetén a válasz érvénytelen. Helyesválaszok:

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. Mártonalakjak körülmáréletében legendák keletkeztek.	x	
b. Szent Márton napján libát esznek és új bort isznak.	x	
c. Márton vesszejét a gazdákadták figyelmeztetésként a pásztoroknak.		x
d. Márton napjához időjóslás is kapcsolódott.	x	
e. Márton hétében sem mosni, sem szárogatni nem szabad, mert különben marhavész lesz.	x	
f. Aki Márton napon libát eszik, egész éve nátha lesz.		x

6 pont

5. Konkrét információk visszakeresése a szövegből. Minden helyestársítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűt kell, hogy kerüljön. Többjelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyesválasz:

1)	a
2)	c
3)	b
4)	e
5)	d

5 pont

6. A köznapiszövegek valóság vonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és a fogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: *Egy régiszerint ezen a napon a pásztorok több ágú vesszőt adtak ajándékba a gazdáknak. Ez volt a Szent Márton vesszője, ami mellé köszöntőt is mondtak. Úgy tartották, ahány ága van a vesszőnek, annyit fial a disznó,*

éstavasszalezzelhajtottákkiaállatokat. A kalotaszegifalvakbanMárton-napibáltrendeztek a jószágbehajtásalkalmából.Dunaszerdahelyenpedighíres volt a Márton-napivásár.

Egyesvidékekenaz a szokásjárta, hogyMártonhetébensemmosni, semszárogatninemszabad, mertkülönbénmarhavészlesz. Egymagyarhiedelemszerint, akiMártonéjszakánálmodik, azboldoglesz, viszontakispicceslesz a bortólezen a napon, az a következőévbenmegmenekül a gyomorfájástólésfejfájástól.

Érvényes, a szövegmegfelelőinformációitfelhasználó, teljesválasz – 6 pont, érvényes, de a szövegrecsakrészbenalapozóválasz – 5 pont, érvényes, de csakrészbenkifejtettválasz – 4 pont, részbenérvényes, kifejtettválasz – 3 pont, részbenérvényes, részbenkifejtettválasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

6 pont

B.

1.Névmásokreferenciájánakhelyesazonosítása. Minden helyesenkimásoltelőzménymondat 2 pontotér.

Helyesválaszok:

1. ... **ettől**kezdvem a hadsereget, hanemIstenszolgált. (ÉjjelálmábanmegjelentJézus a koldusalakjában.),
2. **Ez** volt SzentMártonvesszője. (apásztorokáltal a gazdáknakadotttöbbágúvessző),
3. ... **ezt**nevezzükMártonpoharának.(kiforrottújborgot)

6 pont

2. A szórend, mondathangsúlyéskontextusösszefüggésénekazonosítása. Helyesválasz: c.

4 pont

3. Események, körülményekésrésztvevőkleképeződése a mondategységeire.

Helyesválaszok:

- 1) A teljes**alany**iszerepükifejezésbetűjele: a
- 2) A teljes**tárgy**iszerepükifejezésbetűjele: c
- 3) A teljes**határozói**iszerepükifejezésbetűjele: b

6 pont

4. Hangalakésjelentésviszonya, azellentétesszó. Helyesválasz: d

4 pont

5. Időbeliségésigekalakösszefüggése. Helyesválasz: a

4 pont

6. A modalitáskifejezéséneknyelvirepertoárja: beszédszándékokésbeszédcselekvések. A feltételeknekmegfelelőmondatokalkotása. Minden helyespélda 1,5pontotér.

Tagadás: Pl. Ma sokhelyennemrendeznektáncosmulatságokat.

Utasítás: Rendezzeneksokhelyentáncosmulatságokat!

Bizonytalanság: Vajonrendeznek-e sokhelyentáncosmulatságokat?

Továbbiinformációrakérdezés:Miértrendezneksokhelyentáncosmulatságokat?

6 pont

II. TÉTEL (30 pont)

1. Szövegtömörítés a lényeg/ főgondolatkiemelésévelésátfogalmazásával; a lényegesés a kiegészítő/részletezőinformációkelkülönítése; azösszetartozóinformációkkapcsolása.

Lehetségesválasz: *Azelbeszélőnemakarítélkezni a főhősfelett. Ő csakarravállalkozik, hogyelmondja, milyenvilághírűbohóc volt valamikorLembozóLengubozó. Amikormegjelent a porondon, égigtörőbruhahák, öblőshahahákéslenge, szívcsajdítómosolyokkeringtek a durvaszövéssüponyvaalatt.Dicsérőszavakkalilleti, aztállítjárólaazelbeszélő, hogyegyetlennézőjesem volt, akiegyhamarelfelgettettevolnaőt.*

Érvényes, a szöveginformációitfelhasználó, teljesválasz – 5 pont, érvényes, de csakrészbenkifejtettválasz – 4 pont, részbenérvényes, kifejtettválasz – 3 pont, részbenérvényes, részbenkifejtettválasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

2. Rövidválaszmegfogalmazása, információk, gondolatokértelmezése a szövegalapján.

Lehetségesválasz: *LembozóLengubozó is megöregedett. Igazábólügyetlenlett, ésigazábólgyöngye. Szépcsöndesenkikopott a cirkuszvilágából, márajtónállónak se kellett, jegyszedőnek se, egyrozszant, elhagyottlakókocsibanlakott.Egydarabigelédlegéltmegtakarítottpénzéből, de aztánottálltgy vas nélkül, támasznélkül, egyfalatkenyérnélkül.HiábamentSzakszervezethez, Tanácshoz, Nyugdíjintézethez.Egyedülmaradt, senkisemsegítetteajta.*

Érvényes, a szöveginformációitfelhasználó, teljesválasz – 5 pont, érvényes, de csak részbenkifejtettválasz – 4 pont, részbenérvényes, kifejtettválasz – 3 pont, részben érvényes, részbenkifejtettválasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

3. A szövegbenlévőlogikaiéstartalmikapcsolatok, összefüggésekfelismerése, gondolatok értelmezéseésösszefoglalása.

Lehetségesválasz: *A szükségvitterá a lopásraLembozóLengubozót. Majdkilukadt a gyomraazéhségtől. A bajbanegyedülmaradt, nemszántamegsenki. Megtapasztalta, hogyannehézhelyzetben, milyenkönnyűbűnbeesni, a szegényembermennyreikiszolgáltattott.Ugyanakkorazt is megtapasztalta, hogymennyiremegalázó a szegény ember helyzete. Kényszerből lop, mertnincsmáskiút, utánaviszont “porigalázóanszégyellimagátérteaz ember.”*

Érvényes, a szöveginformációitfelhasználó, teljesválasz – 5 pont, érvényes, de csakrészbenkifejtettválasz – 4 pont, részbenérvényes, kifejtettválasz – 3 pont, részbenérvényes, részbenkifejtettválasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

4. • Témáhozvalóigazodás: Azeseményekrészletező, kifejtettbemutatása (a történetlehetségesfolytatásánakfelvázolása) – 3 pont, a megadotttémarészlegesbemutatása – 2 pont, kísérlet a megadotttémabemutatására – 1 pont.

• Aszöveginformációiravalóutalás – 2 pont.

• Azelbeszélőszövegsajátosságainakbetartása: Azelbeszélőszövegsajátosságainak minélpontosabbkövetése (eseményekidőrendbenvalóbemutatása, egyesszámharmadik személyűelbeszélés, elbeszélőinézőpont, elbeszéléshangneme, ritmusastb.) – 5 pont; azelbeszélőszövegsajátosságainakrészlegesbetartása – 3 pont.

• Nyelvimegformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 3 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont.

15 pont

A javítókulcsnemtartalmazzaazösszeslehetségeshelyesválaszt. Bármilyen, a javítókulcsból eltérő érvényes válasz maximális pontot ér